

[Poul Schlüter.]

en velvillig behandling af det fremsatte lovforslag.

Jeg kunne for så vidt godt have ønsket mig, at den højtærede minister var i stand til at udtrykke en lignende velvilje over for sit eget forslag; men ministeren har jo i sin fremsættelse af lovforslaget givet principiel tilslutning til den kritik af lovforslaget, som i kommissionen blev udtrykt af mindretallet, der bl. a. bestod af repræsentanter for LO, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Byggefagenes kooperative Landssammenslutning. Ministeren har ligesom kommissionens mindretal bekendt sig til det synspunkt, at en ordning, der bygger på, hvad ministeren forstår ved fri konkurrence, var at foretrække frem for det fremsatte lovforslags principper. Den højtærede minister vil nok kunne forstå, at jeg har lidt svært ved at blive overbevist om, at det virkelig skulle være ud fra en rodfæstet tro på det liberale princip, at ministeren og for den sags skyld også den ærede socialdemokratiske ordfører og netop de medlemmer af kommissionen, som er ministeren politisk nærstående, har taget afstand fra de synspunkter, kommissionens overvejende flertal er enedes om.

Det er også efter min opfattelse en misforståelse, når ministeren søger at karakterisere den ordning, som han helst vil gennemføre, som fri konkurrence magen til den, der gælder på alle øvrige erhvervsområder her i landet. Ministerens og mindretallets tankegang går principielt ud på, at man skulle have lovregler, der totalt forbyder indgåelse af hvilke som helst aftaler og vedtagelser med hensyn til licitationer. Men hvis sådanne lovregler blev skabt, ville ministeren derved have placeret håndværker- og entreprisvirksomheder her i landet i en helt anden retstilstand end den, der gælder for samtlige andre erhverv. Vi bygger jo overalt i dansk lovgivning på princippet om aftalefrihed. At indføre regler, der på forhånd afskærer enkelte erhvervsområders organisationer fra at gennemføre, hvad man bør kalde rimelige kollégiale regler og rimelige konkurrencebestemmelser, ville være i eklatant modstrid med hele tankegangen i vor monopollovgivning, der jo erkender behovet for aftalefrihed, men med pligt til at anmelde aftaler og hjemmel for kontrol

og forbud mod aftaler, der indsnævrer den frie konkurrence på en måde, som samfundet ikke er tjent med. Ingen ville vist være tjent med en sådan ordning.

I England er man på bygge- og anlægsvirksomhedens område gået ministerens yndlingsvej. Efter 1954 har konkurrence-regulerende aftaler i princippet været forbudt. Men til gengæld har såvel private bygherrer som den engelske stat på anden måde søgt at sikre sig mod det, man kalder illoyale tilbud og bud fra firmaer, som i virkeligheden ikke finansielt anses at kunne magte opgaverne. Den engelske ordning går nu ud på, at de bydende må være optaget på en af de offentlige myndigheder uarbejdet liste over godkendte entreprenører, og dette sker efter en undersøgelse af de ansøgende virksomheders tekniske standard, økonomiske stilling og egnethed. Hvis den højtærede ministers såkaldte liberale plan gennemførtes i stedet for det lovforslag, ministeren har fremsat, kunne vi meget let se et lignende system udvikle sig her i landet, og det ville efter min opfattelse være uhyre farligt, ikke mindst fordi det let fører til en favorisering af visse firmaer, kooperative eller private.

Det ejendommelige forhold, at lovforslaget altså ikke ledsages af nogen syn-derlig varm anbefaling fra forslagsstillerens side, opvejes efter min opfattelse ganske ved, at det helt overvejende flertal af den meget alsidigt og kyndigt sammensatte kommissions-medlemmer har udarbejdet det forslag, som er til behandling. Der er grund til at hæfte sig ved, at både repræsentanterne for håndværkernes og entreprenørernes foreninger såvel som repræsentanterne for bygherrerne, derunder kommunernes og statens medlemmer, og også de særlig juridisk kyndige trods visse betænkeligheder fra nogle sider har kunnet samle sig om forslaget. Forslaget hviler således på al den sagkundskab, som folketingset kan ønske sig.

Jeg mener, det er rigtigt at fremhæve, at licitationens grundidé er at instituere en priskonkurrence, som set fra bygherrens synspunkt er gavnlig. Ved licitation af arbejder er der tale om et kontraktforhold om særdeles individualiserede ydelser, hvor standardpriser ikke er praktisable. En licitationslovs opgave må derfor være at indføre regler, der sætter skranker for konkur-